2026/2034

20.11.2026

RIALACHÁN TARMLIGTHE (AE) 2026/2034 ÓN gCOIMISIÚN

an 4 Meán Fómhair 2026

lena leasaítear Rialachán (AE) 2019/1241 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle a mhéid a bhaineann leis na bearta chun gabhálacha de thaisme deilfeanna coiteanna (*Delphinus delphis*) agus céiticeach beag eile a laghdú i mBá na Bioscáine

TÁ AN COIMISIÚN EORPACH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh,

Ag féachaint do Rialachán (AE) 2019/1241 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 20 Meitheamh 2019 maidir le hacmhainní iascaigh a chaomhnú agus éiceachórais mhuirí a chosaint trí bhearta teicniúla, lena leasaítear Rialacháin (CE) Uimh. 1967/2006 agus (CE) Uimh. 1224/2009 ón gComhairle agus Rialacháin (AE) Uimh. 1380/2013, (AE) 2016/1139, (AE) 2018/973, (AE) 2019/472 agus (AE) 2019/1022 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, agus lena n-aisghairtear Rialacháin (CE) Uimh. 894/97, (CE) Uimh. 850/98, (CE) Uimh. 2549/2000, (CE) Uimh. 254/2002, (CE) Uimh. 812/2004 agus (CE) Uimh. 2187/2005 ón gComhairle ([1]), agus go háirithe Airteagal 15(2) de,

De bharr an mhéid seo a leanas:

(1) Le Rialachán (AE) 2019/1241 leagtar síos bearta teicniúla a bhaineann le gníomhaíochtaí iascaireachta in uiscí an Aontais. In Iarscríbhinn XIII a ghabhann leis sin, foráiltear do na rialacha ar an leibhéal réigiúnach maidir le bearta maolaithe chun gabhálacha de thaisme de speicis íogaire, lena n-áirítear céiticigh, a laghdú, trí limistéir shrianta, tréimhsí agus teorainneacha trealaimh a shonrú.

(2) I measc nithe eile, déantar foráil sa Rialachán sin maidir le bearta sonracha chun gabhálacha de thaisme deilfeanna coiteanna agus céiticeach beag eile i mBá na Bioscáine a laghdú (folimistéar 8 CITM). Ar na bearta sin, tá: (i) fuaimghairis bhactha a úsáid le haghaidh na dtrál peiligigh meánuisce agus na dtrál grinnill dúbailte uile, (ii) iamh iascaireachta ón 22 Eanáir go dtí an 20 Feabhra agus (iii) sraith beart coimhdeach chun sonraí eolaíocha a bhailiú maidir le gabhálacha céiticeach beag de thaisme sa logleabhar, chomh maith le taifeadtaí a dhéantar trí chéatadáin áirithe den iarracht iascaireachta a chumhdach le breathnóirí nó le córais faireacháin leictreonacha ina n-ionchorpraítear ceamaraí ar bord.

(3) Maidir leis na bearta sonracha sin, a tugadh isteach i Rialachán (AE) 2019/1241 le Rialachán Tarmligthe (AE) 2024/3089 ón gCoimisiún ([2]) agus ar cuireadh síneadh leo le Rialachán Tarmligthe (AE) 2025/2593 ón gCoimisiún ([3]), rachaidh siad in éag an 31 Nollaig 2026.

(4) An 12 Meitheamh 2026, chuir Grúpa Ardleibhéil Uiscí an Iardheiscirt (an Bheilg, an Spáinn, an Fhrainc, an Ísiltír agus an Phortaingéil) moladh comhpháirteach faoi bhráid an Choimisiúin i gcomhréir le hAirteagal 18 de Rialachán (AE) 1380/2013 ([4]). Moltar sa mholadh comhpháirteach córas coiscthe iascaireachta trínar féidir le máistrí soithí de chuid an Aontais tréimhse choiscthe mhalartach 30 lá as a chéile a roghnú idir an 15 Eanáir agus an 27 Feabhra 2027, ar choinníoll go dtabharfaidh siad fógra faoi do na húdaráis inniúla tráth nach déanaí ná an 8 Eanáir 2027. In éagmais fógra den sórt sin, ba cheart feidhm a bheith ag an tréimhse choiscthe réamhshocraithe ón 22 Eanáir go dtí an 20 Feabhra 2027. Tá sé beartaithe leis an gcóras coiscthe iascaireachta solúbthacht oibríochtúil d'earnáil na hiascaireachta a mhéadú, agus ar an gcaoi sin tionchair eacnamaíocha a laghdú agus leanúint den tréimhse ina bhfuil riosca ard foghabhála a chumhdach ag an am céanna. Sa mholadh comhpháirteach, mhol na Ballstáit freisin síneadh a chur, go dtí an 31 Nollaig 2027, le húsáid fuaimghaireas bactha agus beart faireacháin dá bhforáiltear i Rialachán Tarmligthe (AE) 2025/2593.

([1]) IO L 198, 25.7.2019, lch. 105, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1241/oj.

([2]) Rialachán Tarmligthe (AE) 2024/3089 ón gCoimisiún an 30 Meán Fómhair 2024 lena leasaítear Rialachán (AE) 2019/1241 a mhéid a bhaineann le bearta chun gabhálacha de thaisme deilfeanna coiteanna (Delphinus delphis) agus céiticeach beag eile a laghdú i mBá na Bioscáine (IO L, 2024/3089, 9.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/3089/oj).

([3]) Rialachán Tarmligthe (AE) 2025/2593 ón gCoimisiún an 11 Lúnasa 2025 lena leasaítear Rialachán (AE) 2019/1241 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle a mhéid a bhaineann le fad a chur leis na bearta chun gabhálacha de thaisme deilfeanna coiteanna (Delphinus delphis) agus céiticeach beag eile a laghdú i mBá na Bioscáine (IO L, 2025/2593, 23.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2025/2593/oj).

([4]) Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Nollaig 2013 maidir leis an gComhbheartas Iascaigh, lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 1954/2003 ón gComhairle agus Rialachán (CE) Uimh. 1224/2009 ón gComhairle agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 2371/2002 ón gComhairle, Rialachán (CE) Uimh. 639/2004 ón gComhairle agus Cinneadh 2004/585/CE ón gComhairle (IO L 354, 28.12.2013, lch. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1380/oj).

(5) Agus an moladh comhpháirteach á ullmhú, thug Comhairle Chomhairleach Uiscí an Iardheiscirt tuairim maidir leis an dréacht nach mór críochnaitheach ([5]). Sa tuairim uaidh, mhol Comhairle Chomhairleach Uiscí an Iardheiscirt, i measc nithe eile, iamh solúbtha iascaireachta ina bhféadfaidh iascairí tréimhse choiscthe 30 lá as a chéile a roghnú laistigh den tréimhse riosca ardghabhála.

(6) Ag an gcruinniú iomlánach a bhí aige ón 6 go dtí an 10 Iúil 2026 ([6]), mheas an Coiste Eolaíoch, Teicniúil agus Eacnamaíoch um Iascach ('CETEI') na bearta a moladh sa mholadh comhpháirteach agus tháinig sé ar an gconclúid go bhfuil feidhm fós ag an measúnú ar an moladh comhpháirteach a rinneadh roimhe seo le linn PLEN 24-02, is é sin gur cheart do na bearta atá beartaithe rannchuidiú le gabhálacha de thaisme a laghdú. Mar sin féin, thug CETEI dá aire nach bhfuil na bearta sin chomh dian céanna leis na bearta a mhol an Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara ('CITM') ([7]), agus chuir sé ábhair imní in iúl maidir leis an tionchar ar bhásmhaireacht deilfeanna de thionscnamh an trealaimh agus na limistéar atá díolmhaithe ón iamh. Mheas CETEI freisin go bhféadfaí cumhdach níos fearr a dhéanamh ach tréimhse choiscthe 2 mhí a bheith ann, mar a mhol CITM, ach gur dócha go mbeadh tionchair mhóra shóisialta agus eacnamaíocha aici. Ina theannta sin, tháinig CETEI ar an gconclúid nach féidir éifeacht an mhodhnaithe atá beartaithe ar dhearadh an iaimh spásúil-ama a thuar toisc go bhfuil uainiú bhuaic na hidirghníomhaíochta idir an cabhlach iascaireachta agus deilfeanna ró-athraitheach i gcaitheamh na mblianta. Thug CETEI dá aire go bhféadfaí na tionchair eacnamaíocha ar an gcabhlach iascaireachta a mhaolú agus comhlíonadh a chur chun cinn dá dtabharfaí isteach solúbthacht maidir le huainiú an iaimh, agus go bhfuil sé ríthábhachtach fógra luath a thabhairt d'údaráis na mBallstát faoi na tréimhsí iascaireachta a roghnaíodh chun dóthain ama a fhágáil chun na bearta rialaithe is gá a chur chun feidhme.

(7) D'admhaigh CETEI freisin go bhfuil feabhas mór curtha ag an taighde fairsing a rinneadh le blianta beaga anuas ar an tuiscint ar éiceolaíocht an speicis agus ar a idirghníomhú le hiascaigh, lena n-áirítear trí theorannú spásúil níos beaichte ar limistéir ardriosca. Thug sé dá aire freisin gur cosúil gur réiteach costéifeachtach iad córais faireacháin leictreonaigh a fhorbairt agus a thástáil chun sonraí iontaofa a bhailiú le cumhdach i bhfad níos leithne. Thug CETEI dá aire freisin nach gcumhdaítear leis na sonraí atá ar fáil ach an tréimhse suas le 2024 agus nach féidir teacht ar chonclúidí cinntitheacha a mhéid a bhaineann le héifeacht an iaimh. Dá bhrí sin, ba cheart do na Ballstáit lena mbaineann athbhreithniú agus measúnú a dhéanamh ar na sonraí agus ar an bhfaisnéis uile is déanaí atá ar fáil maidir le gabhálacha de thaisme deilfeanna coiteanna chun coigeartuithe a d'fhéadfaí a dhéanamh ar an iamh iascaireachta a mheas.

(8) Tar éis na comhairle ó CETEI, an 5 Lúnasa 2026, thug Grúpa Ardleibhéil Uiscí an Iardheiscirt an moladh comhpháirteach cothrom le dáta chun go bhféadfaí athbhreithniú féideartha a dhéanamh ar na bearta, bunaithe ar shonraí nua maidir le gabhálacha de thaisme nó ar aon chomhairle eolaíoch ábhartha nua.

(9) Chuathas i gcomhairle leis an nGrúpa Saineolaithe um Iascach agus Dobharshaothrú an 26 Lúnasa 2026.

(10) Measann an Coimisiún go gcuideoidh na bearta a mholtar sa mholadh comhpháirteach chun gabhálacha de thaisme de dheilfeanna coiteanna a laghdú i mBá na Bioscáine in 2027, cé nach bhfuil na bearta sin chomh dian céanna leis na bearta a mhol CITM.

(11) Ba cheart, dá bhrí sin, Rialachán (AE) 2019/1241 a leasú dá réir sin.

(12) Tá an Rialachán seo gan dochar do bhearta breise maidir leis an deilf choiteann agus céiticigh bheaga eile a chosaint a fhéadfaidh an Coimisiún a ghlacadh faoi dhlí an Aontais, lena n-áirítear bearta i ndáil le forfheidhmiú Threoir 92/43/CEE ón gComhairle ([8]) nó, i gcás mórfhorais phráinne a bhfuil údar cuí leo a bhaineann le bagairt thromchúiseach ar chaomhnú acmhainní bitheolaíocha na mara nó ar an éiceachóras muirí de bhun Airteagal 12 de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, agus bearta náisiúnta níos déine a fhéadfaidh na Ballstáit a ghlacadh chun na críche sin ina n-uiscí i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013 agus Rialachán (AE) 2019/1241.

([5]) SWWAC(2026). Tuairim 187 a eisíodh i gcomhthéacs fhorbairt an mholta chomhpháirtigh maidir le bearta chun gabhálacha de thaisme deilfeanna coiteanna a laghdú i mBá na Bioscáine (https://cc-sud.eu/wp-content/uploads/2026/05/Avis187-cetaces-0526-FR.pdf).

([6]) CETEI(2026). An 82ú tuarascáil iomlánach (STECF-PLEN-26-02), Oifig Foilseachán an Aontais Eorpaigh, Lucsamburg, 2026, https://stecf.jrc.ec.europa.eu/documents/d/stecf/stecf_plen_26-02.

([7]) CITM (2023). Iarraidh ón Aontas maidir le bearta maolaithe chun foghabhálacha deilfeanna coiteanna (Delphinus delphis) a laghdú i mBá na Bioscáine (folimistéar 8 CITM), https://doi.org/10.17895/ices.advice.23515176.

([8]) Treoir 92/43/CEE ón gComhairle an 21 Bealtaine 1992 maidir le caomhnú gnáthóg nádúrtha agus fána agus flóra fiáine (IO L 206, 22.7.1992, lch. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj).

(13) Ós rud é go bhfuil tionchar díreach ag na bearta dá bhforáiltear sa Rialachán seo ar phleanáil an tséasúir iascaireachta le haghaidh soithí de chuid an Aontais agus ar na gníomhaíochtaí eacnamaíocha a bhaineann leo, ba cheart an Rialachán seo a theacht i bhfeidhm a luaithe is féidir. Ós rud é go rachaidh na bearta reatha in éag an 31 Nollaig 2026, ba cheart feidhm a bheith ag an Rialachán seo ón 1 Eanáir 2027 ar aghaidh chun leanúnachas dlí a áirithiú.

(14) Chun é a chur ar a gcumas d'oibreoirí agus d'údaráis rialaithe iascaigh a ngníomhaíochtaí a phleanáil agus na socruithe is gá a dhéanamh, ba cheart do mháistrí soithí iascaireachta de chuid an Aontais fógra a thabhairt maidir leis an tréimhse choiscthe go tráthúil sula gcuirfear tús leis an iamh sin.

(15) Ba cheart, dá bhrí sin, Rialachán (AE) 2019/1241 a leasú dá réir sin.

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH:

Airteagal 1

Leasaítear Iarscríbhinn XIII a ghabhann le Rialachán (AE) Uimh. 2019/1241 i gcomhréir leis an Iarscríbhinn a ghabhann leis an Rialachán seo.

Airteagal 2

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Beidh feidhm aige ón 1 Eanáir 2027 go dtí an 31 Nollaig 2027.

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach sna Ballstáit uile.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an 4 Meán Fómhair 2026.

Thar ceann an Choimisiúin
An tUachtarán
Ursula VON DER LEYEN

IARSCRÍBHINN

Leasaítear Cuid A d'Iarscríbhinn XIII mar a leanas:

(1) i bpointe 1.1(b), cuirtear an méid seo a leanas in ionad na hiontrála le haghaidh fholimistéar 8 CITM:

'Limistéar	Trealamh
Folimistéar 8 CITM	Tráil pheiligeacha mheánuisce (OTM, PTM, TM) agus tráil ghrinnill dhá bhád (PTB) (**)

(**) Beidh feidhm ag an mbeart seo go dtí an 31 Nollaig 2027.'

(2) cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe 4:

'4. **Bearta speisialta i mBá na Bioscáine (Folimistéar 8 CITM)**

4.1. Iamh iascaireachta:

Toirmeascfar iascaireacht in uiscí na Fraince suas go dtí teorainn fhorimeallach limistéar eacnamaíoch eisiach na Fraince laistigh d'Fholimistéar 8 CTIM laistigh de thréimhse 30 lá as a chéile idir an 15 Eanáir agus an 27 Feabhra i gcás soithí os cionn 8 méadar a bhfuil tráil pheiligeacha (PTM, OTM), tráil ghrinnill dhá bhád (PTB), peaslíonta saighne (PS), eangacha geolbhaigh socraithe (ar ancaire) (GNS), traimlí (GTR) nó eangacha geolbhaigh agus traimlí comhcheangailte (GTN) á n-iompar ar bord acu. Tabharfaidh máistrí na soithí iascaireachta lena mbaineann fógra do na húdaráis inniúla tráth nach déanaí ná an 8 Eanáir 2027 maidir leis an 30 lá as a chéile ar lena linn a bheidh siad faoi réir na tréimhse coiscthe sin. In éagmais an fhógra sin, beidh na soithí iascaireachta lena mbaineann faoi réir na tréimhse coiscthe sin ón 22 Eanáir go dtí an 20 Feabhra 2027.

4.2. Bearta faireacháin:

4.2.1. Beidh feidhm ag na bearta a leagtar amach i bpointí 4.2.2 go 4.2.5 go dtí an 31 Nollaig 2027.

4.2.2. Déanfaidh máistrí na soitheach iascaireachta uile de chuid an Aontais taifead ar leithligh sa logleabhar iascaireachta ar ghabhálacha de thaisme deilfeanna coiteanna agus céiticeach beag eile (*), i gcomhréir le hAirteagal 14(8) de Rialachán (CE) Uimh. 1224/2009;

4.2.3. Baileoidh na Ballstáit sonraí maidir le gabhálacha deilfeanna coiteanna agus céiticeach beag eile trí bhreathnóirí ar bord nó trí chórais faireacháin leictreonacha lena n-ionchorpraítear ceamaraí, tríd an méid seo a leanas a chumhdach:

— 1 % ar a laghad den iarracht iascaireachta iomlán arna tomhas de réir an lín laethanta ar muir le haghaidh tráil pheiligeacha (PTM), tráil ghrinnill dhá bhád (PTB), tráil otair mheánuisce (OTM), traimlí (GTR), eangacha geolbhaigh socraithe (ar ancaire) (GNS) agus peas-saighní (PS) a dhéanann iascaireacht ó cheann ceann na bliana;

— 5 % ar a laghad den iarracht iascaireachta iomlán arna tomhas de réir an lín laethanta ar muir le haghaidh tráil pheiligeacha dhá bhád (PTM), tráil ghrinnill dhá bhád (PTB) agus tráil otair mheánuisce (OTM) a dhéanfaidh iascaireacht ó mhí Eanáir go mí an Mhárta 2027; agus

— 7 % ar a laghad den iarracht iascaireachta iomlán arna tomhas de réir an lín laethanta ar muir i gcás traimlí (GTR) agus eangacha geolbhaigh socraithe (ar ancaire) ó mhí Eanáir go mí an Mhárta 2027.

4.2.4. Féadfaidh máistrí soithí de chuid an Aontais a soithí a fheistiú le córais faireacháin leictreonacha lena n-ionchorpraítear ceamaraí.

4.2.5. Déanfaidh na Ballstáit lena mbaineann athbhreithniú agus measúnú ar na sonraí agus ar an bhfaisnéis uile is déanaí atá ar fáil maidir le gabhálacha de thaisme deilfeanna coiteanna in uiscí Bhá na Bioscáine i bhfolimistéar 8 CITM d'fhonn coigeartú féideartha a dhéanamh ar an iamh iascaireachta dá dtagraítear i bpointe 4.1.

(*) Speicis den fhine *Delphinidae* agus den fhine *Phocoenidae* atá le fáil (go buan nó go sealadach) i bhfolimistéar 8 CITM'.